שיפוץ שימור ופיתוח מתחם
קבר יהודה הנשיא זיע"א

פוסטילניק-ליזיק אדריכלים
ינואר 2019

המרכז הארצי לפיתוח המקומות הקדושים
THE HOLY SITES AUTHORITY

ישראל

פוסטילניק -ליזיק אדריכלים
אדריכלות ועיצוב פנים
מצפה טל-אל, טל: 04-9565328,

רבי יהודה הנשיא - פרוגרמה

רקע

קבר רבי יהודה הנשיא קדוש בעיקר ליהודים .
מדובר במתחם עם בינוי קיים, חלקו מחייב טיפול הנדסי/שימורי.

אפיון המבקרים

קהל המבקרים באתר הינו קהל הטרוגני.
מתפללים יהודים, תיירים, תלמידים, חיילים- קבוצות ובודדים.וכן מטיילים במסגרת שביל הסנהדרין.
קבוצות של עד 60 איש (כמות נוסעים באוטובוס).

כללי

מספר מבקרים - ההערכה שיבקרו באתר לאחר הפיתוח כ-200עד 300 אלף מבקרים בשנה.
תקופת השיא - תאריך ההילולה ט״ו בכסליו וביום זה פוקדים את האתר אלפים וכמו״כ בערבי ראש חודש ,חודש אלול והימים הנוראים, חופשות בין הזמנים וחולי המועד כמו בכל המקומ״ק.
אופי הביקור
הדרכה - הביקור עצמאי.
תיאום - לא נדרש תיאום לביקור.
גודל קבוצה מאורגנת – חווית הביקור תיתן מענה לקבוצות של עד 60 מבקרים (כמות נוסעים ומלווים באוטובוס אחד).
משך הביקור - מאחר והביקור במערה הוא חלק מיום ביקור עבור קבוצות מאורגנות, משך הביקור הרגיל מרגע הגעת המבקרים לחנייה ועד עזיבת האתר יהיה כשעה וחצי כשמתוכם כחצי שעה הכוללות התארגנות (שירותים, אוכל, וכיו״ב).
מועדי ביקור - הביקור יתאפשר בשעות האור ובחשיכה. פעילות לילית תבוצע בתאורה שתיתן מענה לבטיחות המבקרים באתר.
מדובר באתר משופע בממצאים ארכיאולוגיים, וכן מדובר במתחם בית קברות. יש להדגיש כי אין מצב לחפירות או עבודה בתת קרקע.
יש ליצור מעבר היקפי לרכב חירום וצה״ל לשטחי אש.

זרימת קהל וניהולו

מסלול הביקור יהיה בשאיפה מעגלי.
התנועה תאפשר ניהול עומסים כך שכניסת קהל למתחם תתזמן את הפעימות בכניסה למתחם הקבר.
השהייה במתחם לא תעלה על 30 דק׳ (כך תתאפשר הזרמה של כ- 140 מבקרים לשעה).
כדי לאפשר קליטה מסודרת של 2 אוטובוסים במקביל, קבוצה אחת תמתין לתורה בזמן ההמתנה ברחבת המרכזית ו/או במבואת הכניסה בהפסקת אוכל /הדרכה.

צוות האתר

צוות אתר יכלול – מנהל אתר, סדרנים, עובדי ניקיון– יש להקצות חדר לנ״ל.
משרד יכלול – נקודת מחשב, נקודת טלפון, אינטרנט, ריהוט משרדי כולל 2 אורחים.
במשרד המנהל/**סדרן** תמוקם מערכת הבקרה למצלמות האבטחה.
מטבחון כללי – כיור, מיקום למתקן מים חמים/קרים, מקרר, מיקרוגל, פינת קפה, ריהוט וכיו״ב.
מחסן – בצמידות לחדר איש האחזקה במתחם, בנגישות להכנסת/הוצאת ציוד מרכב.

פיתוח וחנייה

חנייה – מותאמת לעד 4 אוטובוסים, עד 30 רכבים פרטיים, 2 חניות נכים.
בחניה תמוקם עמדת פינוי אשפה ומכלי מחזור נגישה לרכבי פינוי.
תורן להנפת דגל ישראל/המרכז הארצי למקומות הקדושים.

.

רמבואת התכנסות

כחלק מפיתוח האתר לייחד שטח למבואת התכנסות, עבור קבוצות גדולות מ- 50 איש.
למקם שולחנות פיקניק מותאמות לכ- 60 איש והצללה. +פרגולה שתשמש כסוכה.
אפשרות לשילוב פינת התכנסות – מדרגות ישיבה לקבוצות קטנות (עד 30 איש) רצוי עם תצפית לנוף.

הרחבה המרכזית

תשמש למעבר ותנועת קהל במתחם.
במקום יתוכנן מתקן 1 להדלקת נרות – מתן דגש לבטיחות באש/פיח וכיו״ב.

לשמר תצפית לנוף הנשקף מהרחבה.

עמדת מסבירן- תשולב עמדת מסבירן קולי במבואת האתר.

תצפית

תתאפשר הנגשה והגעה למקום המבנה שישמש מקום תצפית לכיוון בקעת בית נטופה.
המקום יאפשר גישה ללפחות 60 איש.
יותקנו אמצעי בטיחות, תצפית למבקרים (פנורמה, משקפות, שילוט הסבר וכיו״ב).

קבר רבי יהודה הנשיא

תיבחן אפשרות להגבהת הכניסה לאתר תוך ביצוע טיפול שימורי הנדסי לגג המערה.
שילוב מערכות מיזוג ואוורור.
חדר מערכות – צמוד למבנה – מערכות מיזוג, ארונות חשמל, מערכות גילוי וכיבוי אש, שרתים וכיו״ב.
תתוכנן מחיצה בחוץ ושילוט להפרדת גברים ונשים.
תמוקם ספרייה לספרי קודש, תהילים וסידורים בעזרת הגברים והנשים.
בכניסה ימוקמו תיבות לכיפות/צעיפים.

חדרון קטן בצד הצפוני

יאפשר התכנסות לקבוצות קטנות עד 40 איש.
יאפשר סירקולצית קהל תוך הקמת ״ציון נוסף״ בקיר המשותף וכן את הרחבת מבנה .
לשלב במקום כיסאות ישיבה ושולחנות להנחת ציוד/כיבוד.

שירותים

מקסימום תאי שירותים לגברים ונשים.
יש לבדוק התכנות למערכת ניקוז וביוב.
יש להוסיף משתנות בתאי גברים שאחת המשתנות מונמכת עבור ילדים.
כיורים יהיו שקועים בתוך משטח שיש כשפני משטח השיש ישרים וחלקים על מנת, להקל באחזקה. אחד הכיורים יהיה נמוך עבור נכים/ילדים.
מראה מעל כל כיור – צמודה לקיר.
ציפוי קרמיקה על הקירות מינימום לגובה 2.05 מ׳.
מתקנים - מייבשי ידיים חשמליים, מתקני סבון נוזלי. פינת החתלה בשירותי גברים ובשירותי נשים.
חלונות לתאורה ואיוורור - רצוי פתיחה קיפ עליון.
יש לתת דגש מיוחד להסדרים עבור נכים. תא נכים לפי התקן, רמפות למעבר נכים, גישה קרובה ונוחה, מומלץ על תאי נכים משולבים בתוך השירותים הרגילים אחד לנשים ואחד לגברים.
יש לתת את הדעת כי כל הגמרים יהיו ברמת אנטי ונדלי מקסימלית ככל הניתן.

שילוט והכוונה

שפת השילוט – עברית/אנגלית, **ערבית?**
יתוכנן שילוט חדרים, שילוט הכוונה והתמצאות, שלטי סיפור.
העיצוב ישמור על קיימות תוך שימוש בחומרים, צורות וצבעים המתאימים למקום ; עמידים למשך זמן ; ובעלי אפשרויות תיקון, שימוש חוזר ומחזור.
עיצוב ושימוש בלוגו למתחם/לוגו המרכז הארצי למקומות הקדושים.כמו בקבר הרמב״ם.
יוצע פתרון אדריכלי לתוכן האתר. 6 סדרי משנה וכו׳...

אבטחה וחרום

האתר יהיה מגודר ובעל 2 כניסות – כניסה ראשית ויציאה.+יציאות למסלולי ההליכה הרגליים.
באתר יותקנו מצלמות אבטחה – מרכז הבקרה בחדר המנהל.
כיבוי אש – יתוכננו הידרנטים ותתאפשר הצבת כבאית (רחבת הערכות) לפי הנחיות יועץ בטיחות.
יש למקם בור ביטחון.
מערכות – יש לתכנן מערכת כריזה, איתור גילוי והתראה לכיבוי אש.

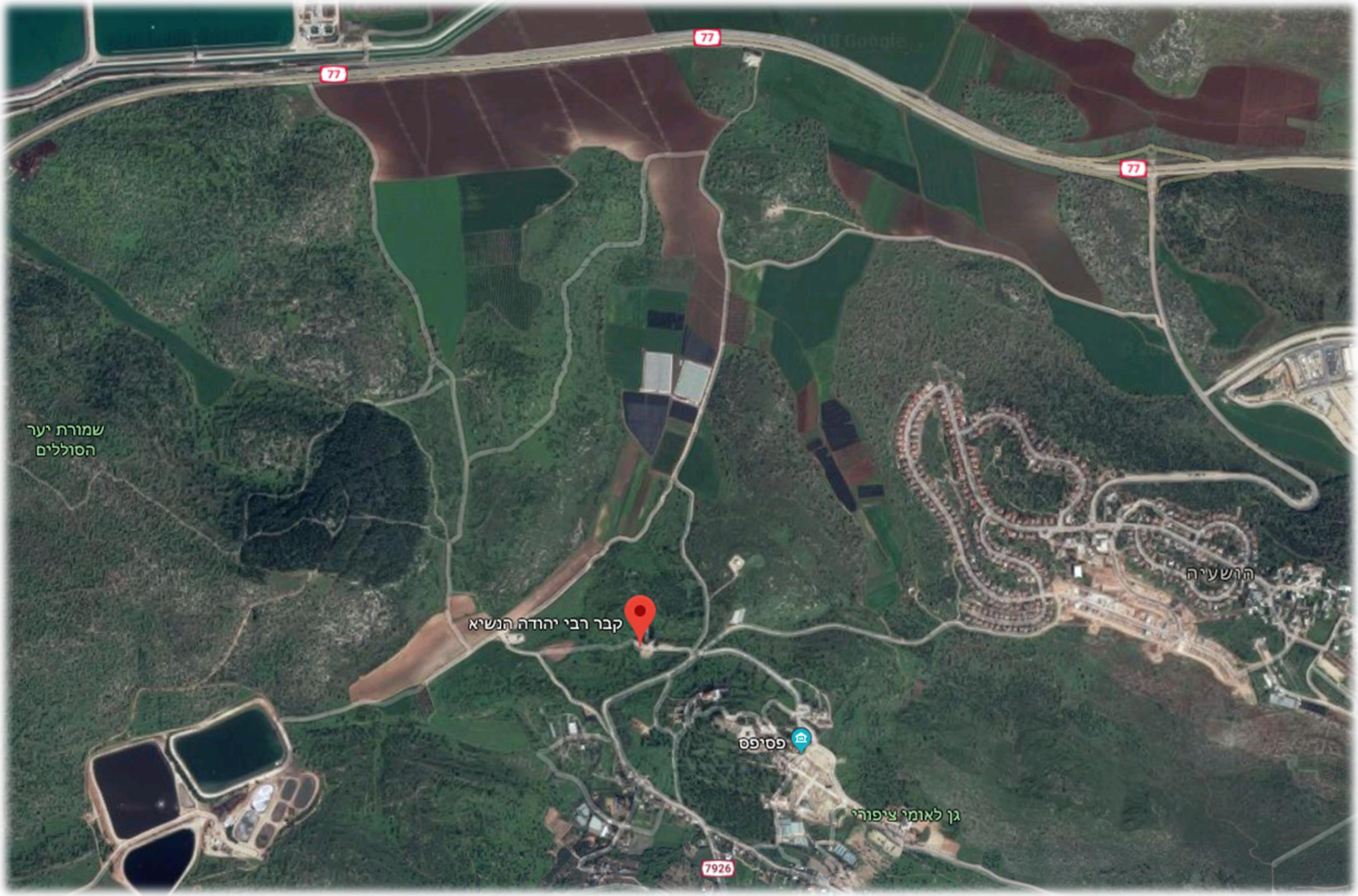

מיקום סביבתי של האתר

הסביבה הקרובה של המתחם

מצב קיים

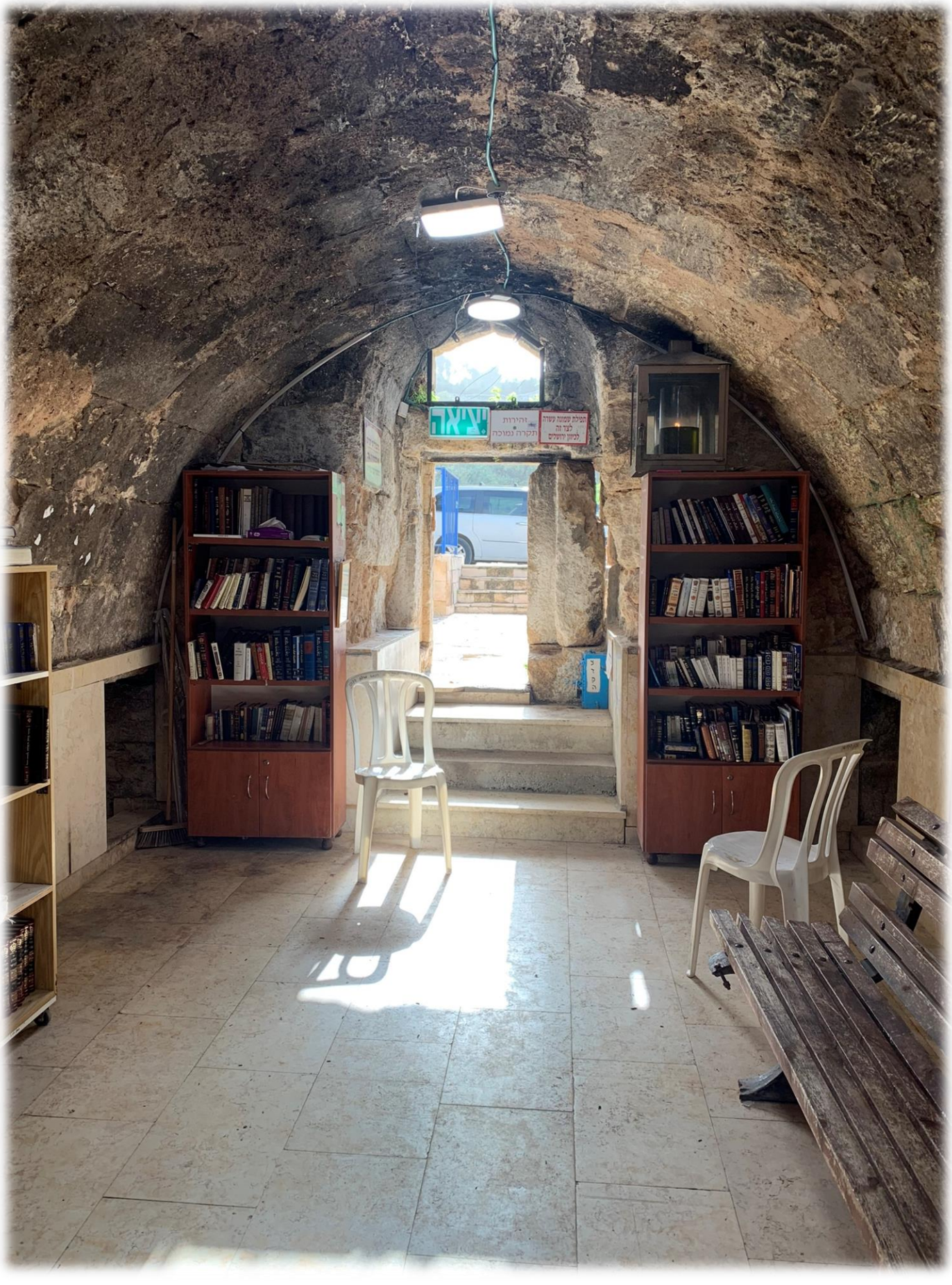
יציאה
זהירות
תקרה נמוכה
תפילת עמונה עשרה
לצד זה
לכיוון ירושלים

פנים מבנה

יהודה הנשיא זיע"א
רבי אומר:
הסתכל בשלושה דברים
ואין אתה בא לידי עבירה
דע מה למעלה ממך

פנים מבנה

הכניסה למתחם
בית העלמין
שרותים ציבוריים
מבנה הקבר
ציון אשת רבי יהודה הנשיא
רחבת כניסה
חניה ציבורית
מתחם סעודות

תכנית בינוי

תכנית ביני

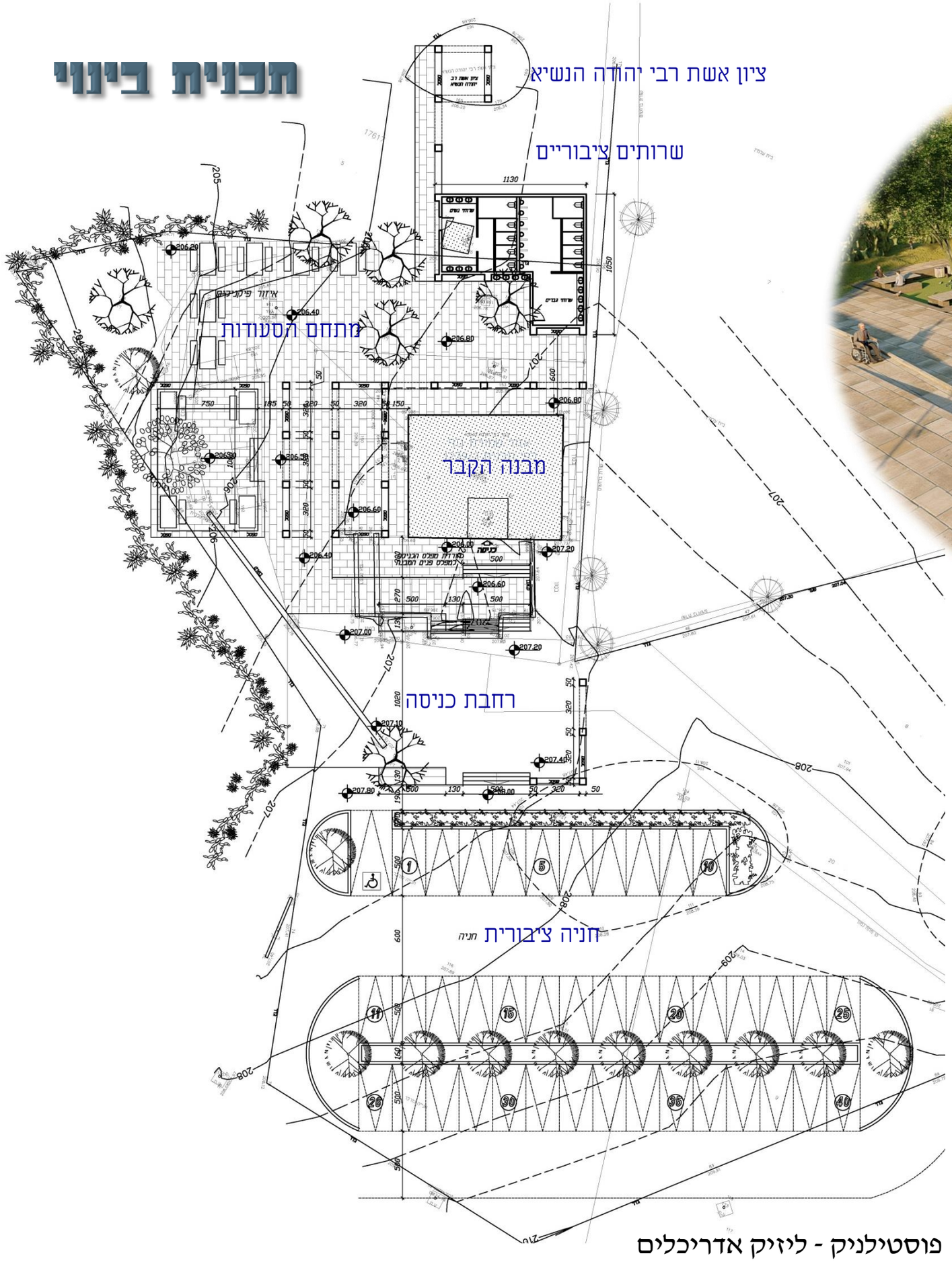

עיקרונות התכנון:

מבנה הקבר הוא מבנה היסטורי ומחייב דוח שימור .
התערבות תכנונית ופיזית תהיה רק באלמנטים דקורטיביים אשר נוספו בתקופה האחרונה ולא מהווים פגיעה בערך ההיסטורי והתרבותי.

- מבנה שירותים ציבוריים יתוכנן בגב מבנה הקבר
- מתחם הסעודות מופנה לנוף הפתוח ולא מפריע לקהל המתפללים ושער מבקרי המתחם
- מתוכננת פינת ישיבה עם שולחנות תחת עץ האלון העתיק
- מתוכננת דרך גישה עם פינת ישיבה קטנה בסמוך לציון אשת רבי יהודה הנשיא
- פתח הכניסה למבנה היום נמיך מאוד ומהווה סכנה. מכוון שאין אפשרות לשנות את המבנה, אנו מציעים להנמיך חלק מרחבת הכניסה למפלס הריצפה בתוך המבנה בלי לפגוע בדלת ושאר הקיים.
- חניה לרכבים הפרטיים צמוד למבנה הקבר, חניה לאוטובוסים תתוכנן בחניון קרוב לפני ההגעה למתחם במרחק כ100 מטר מהציון.
- כל המתחם יוקף בשיחים למטרת תיחום ויצירת פרטיות למבקרים.

מבטי על

רחבה מול שרותים ציבוריים

מבטים נוספים